

SIGMA

A joint initiative of the OECD and the EU,
principally financed by the EU

Передова міжнародна практика регулювання публічних консультацій

Горан Форбічі

зовнішній експерт ОЕСР/SIGMA

м. Київ, 20.04.2021 р.

SIGMA

Останні міжнародні події

- Значний прогрес впродовж останніх 15 років.

До 2005 року: регулювання публічних консультацій практично не було уніфіковане.

Сьогодні: централізовано регулюються майже у всіх державах-членах ЄС.

Причина: переваги/«безпрограшний варіант» для всіх залучених!

- Тенденція: уніфікований підхід, що застосовується до всіх рівнів ухвалення рішень — місцевого, урядового та парламентського.

- Декілька міжнародних стандартів:

- Настанови Ради Європи щодо участі громадян у прийнятті політичних рішень (2017 р.), <https://www.coe.int/en/web/civil-society/guidelines>;
- Настанови УВКПЛ ООН щодо права брати участь у державних справах (2018 р.), <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Pages/DraftGuidelinesRighttoParticipationPublicAffairs.aspx>

SIGMA

Роль парламентів у посиленні участі громадськості

1. Ухвалення та оновлення відповідного законодавства у сфері публічних консультацій
2. Підвищення законодавчої відкритості парламенту:
 - публікація порядку денного, списків учасників, голосування, законопроектів та інших документів, що обговорюються на пленарних засіданнях та засіданнях комітетів;
 - пряма трансляція та публікація записів пленарних засідань та засідань комітетів;
 - дозвіл громадянам (фактично) коментувати або викладати свої думки з питань, що розглядаються в парламенті

Належна практика: Парламент Шотландії

Законопроекти членів (= законопроекти, внесені окремими членами парламенту, а не урядом):

- **Обов'язкові (мінімум) 12-тижневі консультації з громадськістю** щодо законопроекту
- Консультації організовує (парламентський) Відділ розгляду неурядових законопроектів (ВРНЗ)
- Після консультації ВРНЗ надає стислий огляд відповідей на консультацію, який член парламенту подає разом із остаточною пропозицією

(Джерело: <https://archive2021.parliament.scot/parliamentarybusiness/bills/30584.aspx>)

SIGMA

Основні питання, які (зазвичай) розглядаються законодавством в сфері публічних консультацій

Сфера охоплення

Все законодавство, первинне та вторинне, а також стратегічні документи. Вузько визначені винятки: надзвичайні ситуації, питання бюджету. У деяких країнах потрібно попереднє схвалення органа контролю якості.

Доступ до консультацій

Платформи єдиного доступу: Велика Британія, Франція, Ірландія, Фінляндія, Польща, Естонія, Латвія, Словенія, Хорватія тощо ... Майже всі держави-члени ЄС та держави-кандидати.

Системи попереднього повідомлення: Польща, Чехія, Естонія, Литва, Словенія, Хорватія

Мінімальні терміни

Німеччина — 4 тижні, Фінляндія — 6–8 тижнів, Польща — 14 днів, Чехія — 15 робочих днів, Естонія — 4 тижні, Латвія — 30 днів, Болгарія — 14 днів, Хорватія — 30 днів, Молдова — 15 робочих днів, Словенія — 30–60 днів, Румунія — 10 днів

SIGMA

A joint initiative of the OECD and the EU,
principally financed by the EU

Прозорість і зворотний зв'язок

- *Обов'язкові звіти про зворотний зв'язок:* Велика Британія, Франція, Словенія, Хорватія, Ірландія, Фінляндія, Польща, Чехія, Естонія, Латвія, Словенія, Хорватія тощо.
- *Розкриття інформації про заінтересованих строін, що беруть участь у консультації:* напр. Хорватія (персональні дані розголошуються) проти Словенії (персональні дані не розголошуються)

Контроль якості

Призначений центр органів уряду: генеральний секретар (найчастіше), урядова законодавча служба (Сербія, Албанія), тощо.

Механізми комплаєнсу

- Румунія: Адміністративний суд
- Хорватія, Албанія: уповноважений з питань інформації

